

Agiunta 1: Amortisaziuns e retenziuns (art. 11a DERtLT)

(versiun dals 01-01-2026)

---

1. Amortisaziuns

1.1. REGLAS GENERALAS

- a) Las amortisaziuns d'objects da la facultad da fatschenta ston esser motivadas da la fatschenta. Il medem status sco las amortisaziuns directas han ils apports en fonds d'annullaziun, d'amortisaziun, da renovaziun u d'extincziun (amortisaziuns indirectas).
- b) Las amortisaziuns ston vegnir cumprovadas tras ina contabilitad reglada e tras inventaris cumplets. Ils pajataglias che n'èn betg obligads da far ina contabilitad e che na fan betg ina contabilitad ston far ina glista da las amortisaziuns en ina tabella d'amortisaziuns cuntinuanta.
- c) Las amortisaziuns pon vegnir quintadas da la valor cudeschada u da la valor d'acquisiziun. La metoda d'amortisaziun che vegn tschernida ina giada sto vegnir mantegnida. Sch'i vegn amortisà da la valor d'acquisiziun, ston las tariffas d'amortisaziun che partan da la valor cudeschada, vegnir reducidas per la mesadad.
- d) Las tariffas d'amortisaziun che figureschan sut la cifra 1.2. correspundan a la reducziun normala da la valor. Amortisaziuns pli autas pon vegnir admessas fiscalmain mo, sch'il pajataglia cumprova ch'igl ha dà ina reducziun da la valor pli auta durant la perioda da taxaziun.
- e) Las reducziuns da la valor sin vaglias e sin participaziuns èn per regla da natira transitorica. Da questas reducziuns da la valor na pon ins betg tegnair quint tras amortisaziuns, mabain unicamain tras rectificaziuns da la valor. In'amortisaziun è admissa mo, sch'il pajataglia cumprova che la reducziun da la valor è definitiva. L'autorità da taxaziun po examinar durant mintga perioda fiscala, sche las rectificaziuns da la valor admessas èn motivadas da la fatschenta.
- f) La recuperaziun d'amortisaziuns è admissa en il rom da las pussaivladads da deducir las perditas, sche las amortisaziuns necessarias n'han betg pudi vegnir fatgas durant ils onns respectivs pervia d'in nausch andament da las fatschentas e sch'i vegn cumprovà in basegn da recuperaziun.
- g) Fiscalmain n'èsi betg admiss da sparter las valurs d'in activum, sche quai duai chaschunar tariffas d'amortisaziun pli autas.

- h) Las amortisaziuns excessivas che surpassan las tariffas normalas e la reducziun effectiva da la valur, vegnan quintadas vitiers a las entradas/al gudogn suttaless a la taglia ed augmentan uschia las valurs da la taglia sin las entradas/sin il gudogn u vegnan quintadas giu en la procedura d'execuziun unica. La procedura d'execuziun unica consista d'in supplement unic a las entradas/al gudogn suttaless a la taglia, da moda ch'ils avantatgs da progressiun e da tschains vegnan gulivads. Las valurs da la taglia sin las entradas/sin il gudogn na vegnan betg midadas tras la procedura d'execuziun unica.

Per curreger amortisaziuns excessivas vegn per regla applitgada la procedura d'execuziun unica. Il pajataglia po dentant pretender la cumpensaziun totala cun la correctura da las valurs da la taglia sin las entradas/sin il gudogn.

- i) Amortisaziuns immediatas pon vegnir fatgas valair en il rom da la cifra 1.6. Sche amortisaziuns immediatas èn vegnidas admessas, vala la valur restanta sco valur d'investiziun ed ulteriuras amortisaziuns pon vegnir fatgas mo da questa valur restanta.

Amortisaziuns immediatas èn admessas mo per objects cun ina reducziun da la valur relativamain auta. Per chasas d'abitar, per chasas da fatschenta, per edifizis da biro e da banca, per gronds negozis e.u.v. n'èsi betg pussaivel da far amortisaziuns immediatas.

Uschenavant ch'ellas surpassan las tariffas normalas d'amortisaziun, èn amortisaziuns immediatas custs extraordinaris.

- j) L'aggiunta qua avant maun vegn applitgada tant per la taglia chantunala sco er per la taglia federala directa.

Tenor la Lescha federala davart la taglia federala directa (LTFD) pon las activas ch'èn vegnidas revalitadas per gulivar perditas, mo vegnir amortisadas, sche la revalitaziun è stada admissa dal puntg da vista dal dretg commercial e sche las perditas fissan anc stadas imputablas il mument da l'amortisaziun.

1.2. TARIFFAS D'AMORTISAZIUN PER MANASCHIS DA FATSCHENTA

Valair valan las suandantas tariffas per amortisaziuns normalas e per supplements per amortisaziuns excessivas:

	Tariffas d'amortisaziun en % da la valur cudeschada	Supplement en % da l'amortisaziun excessiva
Chasas d'abitar e da personal		
- mo sin edifizis sulets ¹	2	45
- ensemen sin edifizis e terren ²	1,5	47,5

	Tariffas d'amortisaziun en % da la valor cudeschada	Supplement en % da l'amortisaziun excessiva
Chasas da fatschenta, edifizis da biro e da banca, gronds negozis, edifizis da kino		
- mo sin edifizis sulets ¹	4	42,5
- ensemen sin edifizis e terren ²	3	45
Edifizis da gastronomia e d'hotellaria		
- mo sin edifizis sulets ¹	6	38,5
- ensemen sin edifizis e terren ²	4	42,5
Edifizis da fabricas, da magasins ed edifizis da mastergn sco lavuratoris, garaschas, tancs fixs, silos, serras		
- mo sin edifizis sulets ¹	8	35,5
- ensemen sin edifizis e terren ²	7	37
Bogns cuverts, stabiliments da sport		
- mo sin edifizis sulets ¹	10	32,5
- ensemen sin edifizis e terren ²	8	35,5
Construcziuns moviblas sin terren ester	20	20
Binaris, conducts d'aua per intents industrials	20	20
Indrizs d'aria cundiziunada e sfradentaders	20	20
Ventilaziuns ed indrizs da cumbat cunter canera	20	20
Tancs libers e transportabels, containers	20	20
Magasins a curunas da gronda autezza ed indrizs sumegliants	15	25
Mobiglias da fatschenta, installaziuns da lavuratori e da magasinaziun cun caracter da mobiglias	25	18
Meds da transport da tut gener, senza vehichels a motor, incl. chars annexs	30	15
Vehichels a motor da tut gener	40	10
Valurs immaterialas che servan a l'actividad da gudogn, sco patentas, dretgs da firmas, da chasas edituras, da concessiuns, da licenzas ed auters dretgs d'utilisaziun, goodwill	40	10

720.015-A1

	Tariffas d'amortisaziun en % da la valor cudeschada	Supplement en % da l'amortisaziun excessiva
Apparats e maschinas per intents da producziun, maschinas da cuschina da la gastronomia, apparats da kino, automats da vendita	40	10
Indrizz d'elavuraziun da datas, maschinas da biro, software	40	10
Sistems da regulaziun automatics, indrizz da segirezza, apparats electronics da mesiraziun e da controlla	40	10
Maschinas che lavuran en emprima lingua en squadra u sut cundiziuns spezialas	45	7,5
Utensils, iseglia, utensils da maschinas, apparats, emballadis, material da punta-nadas, palettas	45	7,5
Vaschella e laschiva da la gastronomia e da l'hotellaria	45	7,5

- ¹ La tariffa d'amortisaziun pli auta per edifizis sulets premetta, che edifizis e terren vegnian bilantschads separadamain. Sin il terren na pon en quest cas betg vegnir fatgas fiscalmain amortisaziuns.
- ² Questa tariffa sto vegnir applitgada, sche edifizis e terren vegnan bilantschads ensemen. I na dastga dentant betg vegnir amortisà dapli che la valor d'investiziun resp. la valor reala pli bassa dal terren.

1.3. TARIFFAS D'AMORTISAZIUN PER PENDICULARAS, RUNALS E.U.V.

Las tariffas d'amortisaziun per pendicularas, runals e.u.v. vegnan regladas en l'aggiunta 2 (DG 720.015-A2).

1.4. MANASCHIS AGRICULS

Per manaschis agriculs vegn applitgà il feigl d'infurmaziun da l'Administraziun federala da taglia pertutgant amortisaziuns (A/1993, agricultura e selvicultura). Las tariffas d'amortisaziun figureschan en il mussavia per possessurs da manaschis agriculs.

1.5. CAS SPEZIALS

- a) Installaziuns che spargnan energia
Isolaziuns termicas vi d'edifizis existents, installaziuns per midar il sistem da stgaurament u per utilizar l'energia solara sco er autras mesiras per spargnar energia pon vegnir amortisadas durant l'emprim ed il segund onn fin a 50 pertschient da la valur cudeschada e durant ils onns suandants a las tariffas usitadas per las installaziuns respectivas.
- b) Installaziuns che protegian l'ambient
Indrizz per nettegiar l'aua, per proteger cunter la canera e per nettegiar l'aria duvrada pon vegnir amortisads durant l'emprim ed il segund onn fin a 50 pertschient da la valur cudeschada e durant ils onns suandants a las tariffas usitadas per ils indrizz respectiv.

1.6. AMORTISAZIUNS IMMEDIATAS

Sin ils bains da la facultad d'investiziun ch'èn suttemess ad ina perdita considerabla da valur, pon vegnir fatgas valair amortisaziuns immediatas durant l'onn d'acquisiziun u da construcziun sco er durant l'onn suandant u durant l'onn da finiziun sco er durant l'onn suandant. Las amortisaziuns immediatas ston vegnir fatgas da la valur d'investiziun/dals custs d'investiziun senza il terren.

Per **manaschis da fatschenta** èn admessas las suandantas amortisaziuns immediatas:

Valurs immaterialas ed objects movibels sco mobiglias, vehichels, installaziuns da computer, installaziuns da magasinaziun, stabiliments da produczion e.u.v.	100 %
Edifizis da fabricas, da magasins ed edificis da mastergn sco lavuratori, garaschas, serras e.u.v.	60 %
Edifizis da gastronomia e d'hotellaria sco er chasas da personal	40 %

Per **manaschis agriculs** che vegnan suttemess a la taglia tenor contabilitad u tenor registraziuns, pon las amortisaziuns immediatas vegnir fatgas valair sco suonda:

Installaziuns mecanicas, maschinas ed apparats	100 %
Plantas	60 %
Edifizis	60 %
Meglieraziuns	40 %

Las tariffas d'amortisaziun per pendicularas, runals e.u.v. vegnan regladas en l'aggiunta 2 (DG 720.015-A2).

2. Retenziuns

2.1. MAGASIN

Retenziuns pauschalas sin il magasin pon vegnir fatgas, sch'il magasin è vegnì registrà cumpletmain ed exactmain. Il magasin sto vegnir valità als custs d'acquisiziun u da producziun u, sche la valur da martgà usitada al lieu è pli bassa, tenor quels.

Sin la valur dal magasin vegnan admiss 33⅓ pertschient sco reserva privilegiada e betg sutmesssa a la taglia il mument ch'ella vegn augmentada. Sche la valur dal magasin sa reducescha, sa sbassa er la reserva privilegiada a maximalmain 33⅓ pertschient da la nova valur d'inventari. Immobiglias na valan betg sco rauba, medemmain betg products che vegnan producids per incarica fixa da terzas personas (lavurs cumenzadas e finidas).

2.2. DABUN DA FATSCHENTA

A pajataglias che preschentan ina contabilitad manada conform a l'urden u registraziuns cumparegliablas vegni permiss – senza controlla pli detagliada – da furmar in'uschenumnada retenziun delcredere en furma d'ina pauschala. Questa pauschala importa:

- 5 pertschient per dabuns en Svizra
- 10 pertschient per dabuns a l'exteriur

Retenziuns pli autas èn admissas fiscalmain mo, sch'i vegn cumprovà che l'entir import è motivà da la fatschenta.

2.3. OBLIGAZIUNS DA GARANZIA

Pajataglias che ston obligar garantias per prestaziuns furnidas pon far valair – senza cumprova speziala – ina retenziun da maximalmain 2 pertschient da la svieuta sutmesssa a l'obligaziun da garanzia. Retenziuns pli autas èn admissas fiscalmain mo, sch'i vegn cumprovà che l'entir import è motivà da la fatschenta.

3. Reservas per custs da perscrutaziun e da svilup

Da las expensas motivadas da la fatschenta fan part er las reservas per ils futurs custs da perscrutaziun e da svilup. Tenor las disposiziuns executivas da la Regenza (art. 12 ss. DERTLT) pon las reservas vegnir furmadas mo sa referind a projects u a products concrets. L'interpresa sto cumprovar che las expensas correspondentas vegnan a resultar en ina perioda da circa 5 onns.

Annualmain na dastgan las reservas betg surpassar 10 pertschient dal gudogn sut-tamess a la taglia (avant la deducziun da la reserva) e na dastgan betg surpassar en total l'import dad 1 milliun francs.

Las reservas ston vegnir schliadas cun effect sin il resultat, sch'i na dat nagins custs da perscrutaziun e da svilup durant la perioda numnada. Cura ch'ils custs correspondentes vegnan pajads, ston els vegnir cudeschads sin donn e cust da la reserva.